

„Pravověří“ a víra

České slovo „pravověří“ či „pravověrnost“ je vlastně překladem řeckého *orthé doxa*, pravé (nebo správné) mínění, ale postupně na sebe nabralo jiné významy. Základní chyba ovšem tkví v chápání „víry“, jako by šlo o nějaké mínění (nebo dokonce vědění). Pro křesťany všech denominací by mělo být směrodatným, ne-li rozhodujícím kritériem to, jaký význam dával příslušnému slovu „věřiti“ či „víra“ (v hebrejštině, zejména však v aramejštině, možná i v řečtině) sám Ježíš z Nazaréta. K tomu ovšem nemáme přímý přístup, ale jsme odkázáni na evangelia, především synoptická, která už máme všechny v KOINH, tedy v běžné, zjednodušené řečtině. A právě zde podal mimořádný výkon Gerhard Ebeling, když prokázal důležitost soustředění na hypotetický „pramen Q“ resp. na to, jak s ním museli pracovat sami evangelisté. Mám za to, že všechno ukazuje k tomu, že Ježíš vůbec neměl na mysli žádné mínění a žádné představy, myšlenková uchopení ani poznatky, ale něco mnohem primárnějšího, bližšího praktickému chování a vůbec životu, vůli k činění „toho pravého“. Pro Ježíše víra určitě nebyla žádnou *doxa*, ale nebyla ani žádnou *epistémé*. Užití řeckého slova *pistis* pro Ježíšovy (nejspíš původně aramejské) výroky bylo a je stejně malou (a spíše problematickou) pomocí jako užití řecké *alétheia* pro „pravdu“.

(Písek, 120528-2.)